

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาต
สถานประกอบกิจการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร
ด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

จัดทำโดย นายผดุงศักดิ์ แจ้งดี

ตำแหน่ง นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
สังกัด กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย

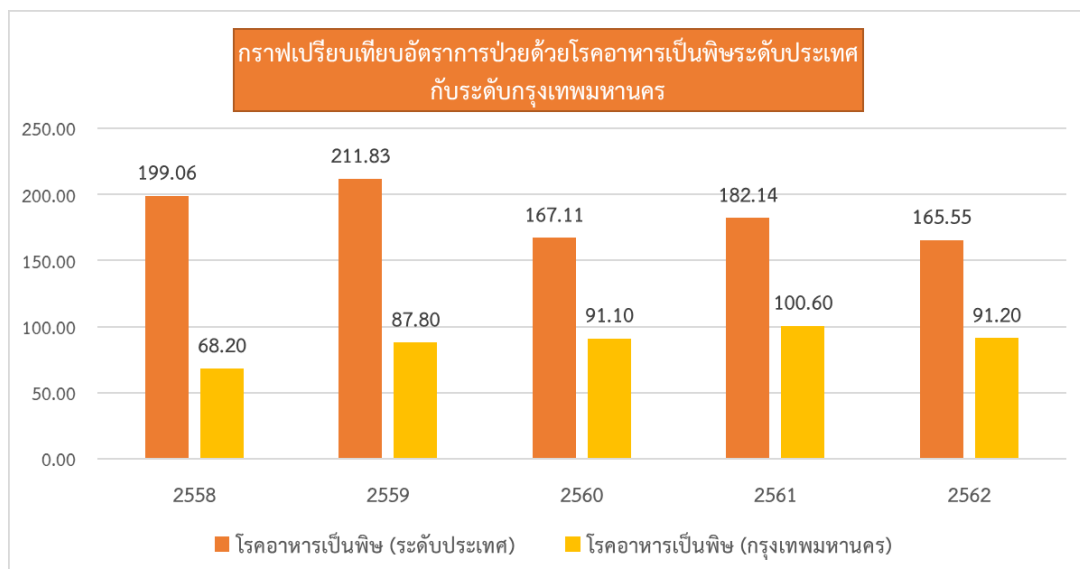
รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๘
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. หัวข้อ การเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบกิจการอาหารในพื้นที่เขต กรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ

กรุงเทพมหานครได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้ เป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ โดยได้จัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ ๑ “มหานครปลอดภัย” ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อย ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย ได้ให้ความสำคัญกับการเป็นมหานครที่มีอาหารปลอดภัยสำหรับการบริโภค โดยมีเป้าหมายคือ ประชาชนบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัยจากเชื้อโรคและสารปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางของความเจริญในหลายๆด้าน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การขยายตัวของเขตเมือง และนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐในผู้ประกอบการรายย่อย ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจอาหารเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ และมีผู้ประกอบการรายใหม่มากมายเข้ามาประกอบธุรกิจ โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของอาหาร ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ผู้บริโภคจากสถานการณ์ความปลอดภัยด้านอาหารของกรุงเทพมหานครในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒) พบว่าอัตราป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษต่อแสนประชากรในกรุงเทพมหานคร เท่ากับ ๖๘.๒ ๘๗.๘ ๙๑.๑ ๑๐๐.๖ และ ๙๑.๒๐ ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ และลดลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และในช่วงเวลาเดียวกันอัตราป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษต่อแสนประชากรในระดับประเทศ มีแนวโน้มไม่คงที่ โดยพบ ๑๙๙.๐๖ ๒๑๑.๘๓ ๑๖๗.๑๑ ๑๘๒.๑๔ และ ๑๖๕.๕๕ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ ๑

ภาพที่ ๑ กราฟเปรียบเทียบอัตราการป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษระดับประเทศกับระดับ กรุงเทพมหานคร ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๒

แหล่งที่มา : สำนักอนามัย. กองสุขาภิบาลอาหาร, ๒๕๖๔: ๕๘

ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ... กำหนดให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางอื่นสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมนอกจากการรับชำระ ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต ภายใน ๓๖๐ วัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้บังคับใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยในส่วนของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดประเภทของสถานประกอบการอาหารที่ให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามร่างพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว ประกอบด้วย ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารที่มีพื้นที่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร (ที่มีใช้การขายของในตลาด) และแผงลอยจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัย เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจสำคัญในการควบคุมกำกับดูแลการสุขาภิบาลอาหาร การควบคุมคุณภาพอาหาร และการคุ้มครองผู้บริโภคด้านอาหาร และด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับอาหารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และกฎหมายว่าด้วยอาหาร ในสถานประกอบการอาหาร ได้แก่ ร้านจำหน่ายอาหาร ซูเปอร์มาร์เก็ต มินิมาร์ท ตลาด และแผงลอยจำหน่ายอาหารริมบาทวิถี ซึ่งจำนวนสถานประกอบการอาหารที่ได้รับใบอนุญาตในกรุงเทพมหานครในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๒๐,๓๖๑ ราย (กรุงเทพมหานคร. สำนักอนามัย) รวมทั้งจำนวนสถานประกอบการอาหาร ที่ประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตอีกจำนวนมาก เมื่อพระราชกฤษฎีกานี้มีผลบังคับใช้อาจจะทำให้สถานประกอบการอาหารขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจประเมินด้านสุขลักษณะ ดังนั้น ผู้ศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงสนใจศึกษาเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต รวมทั้งให้ผู้ประกอบการสามารถประเมินสุขลักษณะสถานประกอบการได้ด้วยตนเอง และเข้าถึงการบริการได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนได้บริโภคอาหารที่มีความสะอาด ปลอดภัย

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครให้มีความสะดวก และรวดเร็ว

๓.๒ เพื่อให้ผู้ประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมในการประเมินสถานประกอบการด้วยตนเอง (self assessment) ก่อนขอต่ออายุใบอนุญาต

๓.๓ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการอาหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. เป้าหมาย

พัฒนาช่องทางการให้บริการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety จำนวน ๑ ช่องทาง โดยเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กเพื่อใช้กับงานของสำนักงานเขต ๕๐ เขต (ระบบงานสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล) เพื่อให้บริการแก่ผู้รับใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

๕. แนวคิด/หลักการที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบกิจการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร เพื่อค้นหา จุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต (Vision) โดยมีความหมาย ดังนี้

- Strengths คือ จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบขององค์กร (ปัจจัยภายใน)
- Weaknesses คือ จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบขององค์กร (ปัจจัยภายใน)
- Opportunities คือ โอกาสที่จะทำให้องค์กรดำเนินการได้ (ปัจจัยภายนอก)
- Threats คือ อุปสรรค ข้อจำกัด หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร (ปัจจัยภายนอก)

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอก และภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถ ด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนด วิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรที่เหมาะสมต่อไป

ขั้นตอน / วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

๑. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้างระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงาน และทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ด้วย ซึ่งสามารถใช้หลักการ ๗ร เข้ามาช่วยพิจารณา ประกอบด้วย

- Structure คือ โครงสร้างขององค์กร ความเหมาะสมของโครงสร้างของสายงานและลักษณะการจัดกลุ่มงาน
- Strategy คือ แผนยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ขององค์กร ความชัดเจนในการวางแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน แผนการในการพัฒนาการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของบุคลากร

- System คือ ระบบการปฏิบัติงาน การประสานงานอย่างเป็นระบบ การประเมิน ผลงานอย่างเป็นระบบ การมีคู่มือการทำงาน การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน
- Style คือ รูปแบบการบริหารจัดการ การบริหารงาน การหมุนเวียนงานภายในหน่วยงาน การสื่อสารและการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน
- Staff คือ ทีมงาน/บุคลากร ความเพียงพอของบุคลากร ความเข้าใจของบุคลากรต่อบทบาทหน้าที่ การทำงานเป็นทีม ความพร้อมในการทำงานต่อการเปลี่ยนแปลง
- Skills คือ ทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญของบุคลากร ความคิดสร้างสรรค์ ความชำนาญในหน้าที่รับผิดชอบ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี
- Shared Value คือ ค่านิยมร่วม ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อหน้าที่และการบริหารงาน ความเชื่อมั่นต่อองค์กรและหน่วยงาน

จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั่นเอง ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในจากมุมมอง ของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงาน ขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งสามารถใช้หลัก PESTLE ในการพิจารณาประกอบด้วย

- Politics คือ นโยบายต่างๆ
- Economic คือ เศรษฐกิจ-อาชีพ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การเงิน การงบประมาณ
- Socio-Cultural คือ สังคม-วัฒนธรรม ความเชื่อ รูปแบบในการดำเนินชีวิต
- Technology คือ ความก้าวหน้าเทคโนโลยี
- Legal คือ กฎหมาย (พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น)
- Environment คือ สิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมทางการเมือง

โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถถ่วงดุลข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในระดับมหภาค ในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจะต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

๓. ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรคแล้ว ให้นำ จุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กรกำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใด และภายใต้สถานการณ์เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไปในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กรจะอยู่ในสถานการณ์ ๔ รูปแบบ ดังนี้

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	SO : กลยุทธ์เชิงรุก ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส
อุปสรรค (Threats)	ST : กลยุทธ์เชิงป้องกัน และใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค	WT : กลยุทธ์เชิงรับ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค

๓.๑ สถานการณ์ที่ ๑ (จุดแข็ง-โอกาส) SO : กลยุทธ์เชิงรุก ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด

๓.๒ สถานการณ์ที่ ๒ (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) WT : กลยุทธ์เชิงรับ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรคสถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด

๓.๓ สถานการณ์ที่ ๓ (จุดอ่อน-โอกาส) WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส สถานการณ์องค์กรมีโอกาสเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่หลายอย่างเช่นกัน

๓.๔ สถานการณ์ที่ ๔ (จุดแข็ง-อุปสรรค) ST : กลยุทธ์เชิงป้องกัน และใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานแต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งอยู่หลายประการ

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำหลัก SWOT Analysis มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกในการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการกิจการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกต่อการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุ
ใบอนุญาตสถานประกอบกิจการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK
Food Safety

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	สภาพแวดล้อมภายใน ๑. ผู้บริหารให้ความสำคัญประเด็นด้านความปลอดภัยของอาหาร (โดยกำหนดอยู่ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์มหานครปลอดภัย) ๒. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการสุขาภิบาลอาหาร ๓. มีเครือข่ายเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลปฏิบัติงานด้านการสุขาภิบาลอาหารในพื้นที่ ทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต ๔. มีระบบสารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร และแอปพลิเคชัน BKK Food Safety เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๑. บุคลากรไม่เพียงพอต่อการงาน ๒. ขาดการมีส่วนร่วมในกลุ่มสถานประกอบการ ประชาชน ผู้บริโภค ๓. ศักยภาพด้านเทคโนโลยีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีความแตกต่างกัน ๔. การบริหารจัดการด้านข้อมูลและการประสานเครือข่ายมีความยุ่งยากและขาดเอกภาพ เนื่องจากผู้ให้บริการพัฒนาระบบต่างๆในกรุงเทพมหานครมีหลากหลายหน่วยงาน ส่งผลให้การประสานงานเชื่อมโยงข้อมูลสถานประกอบการอาหารไม่มีประสิทธิภาพ
	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
	สภาพแวดล้อมภายนอก ๑. มีพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฯ ที่กำหนดทิศทางการดำเนินงาน และรองรับการปฏิบัติงานด้านการสุขาภิบาลอาหาร ๒. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ...กำหนดให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางอื่นสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมนอกจากการรับชำระ ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต ๓. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนามากขึ้น ทั้งในด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการพัฒนาทักษะด้านระบบเทคโนโลยีให้กับบุคลากรมากขึ้น	๑. นโยบายภาครัฐ ข้อกฎหมายที่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดกระทบต่อแผนการปฏิบัติงาน ๒. การเพิ่มจำนวนสถานประกอบการอาหารที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีเป็นจำนวนมาก และขาดความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอาหาร ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านการสุขาภิบาลอาหาร และการคุ้มครองผู้บริโภค ๓. ระบบสารสนเทศไม่รองรับหรือไม่สัมพันธ์กับข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานมี และมีหน่วยงานรับผิดชอบหลายหน่วยงานทำให้การใช้งานระบบฯ ลำบาก ไม่ต่อเนื่อง (เช่น ระบบของ กทม และระบบของ กพร. เป็นต้น) ๔. สถานการณ์โรค/อุบัติภัยต่างๆ

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร (SWOT Analysis) พบว่าในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของอาหาร กรุงเทพมหานครมีนโยบายที่ชัดเจนในการ

ส่งเสริมให้ประชาชนได้บริโภคอาหารที่สะอาดและปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์มหานครปลอดภัย อีกทั้งได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร และแอปพลิเคชัน BKK Food Safety เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานเฝ้าระวังคุณภาพอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครให้มีความสะอาดและปลอดภัย ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ประกอบการอาหารประชาชนผู้บริโภค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ครอบคลุม และต่อเนื่อง โดยเฉพาะในการสร้างความตระหนักของผู้ประกอบการอาหารให้คำนึงถึงความปลอดภัย ปลอดภัยของอาหารที่จำหน่ายให้กับประชาชน ผู้บริโภค รวมทั้งในปัจจุบันได้มีร่างพระราชกฤษฎีกาการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ... เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการกิจการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety จึงเป็นกลยุทธ์เชิงรุกที่จะทำให้ผู้ประกอบการอาหารเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินสุขลักษณะสถานประกอบการของตนเองก่อนการขอต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการสุขาภิบาลอาหารบรรลุเป้าหมาย ประชาชนได้บริโภคของอาหารที่สะอาด ปลอดภัย ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์มหานครปลอดภัย

๕.๒ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒ ตอนที่ ๔ ก ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับ นับตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติ (มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕) ใช้บังคับกับการให้บริการของหน่วยงานของรัฐกับประชาชน แต่ไม่ใช้กับการประสานงานบริการระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการอื่นใดของรัฐ ที่มีภารกิจเกี่ยวกับการพิจารณาการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร และการให้อาชญาบัตร ตามกฎหมายหรือกฎ หน่วยงานของรัฐนั้นโดยผู้อนุญาตตามกฎหมายจะต้องดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนทุกงานบริการ ยกเว้นแต่เรื่องดังต่อไปนี้ไม่อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

- (๑) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
- (๒) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์
- (๓) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- (๔) การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๕) การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน
- (๖) การดำเนินกิจการใดหรือกับหน่วยงานใดที่ได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒) การชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่อใบอนุญาต (มาตรา ๑๒) ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่ต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีโดยการเสนอแนะของ ก.พ.ร. จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมแล้ว หน่วยงานดังกล่าวต้องออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็วและให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่อใบอนุญาตตามกฎหมายนั้นแล้ว โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ... ซึ่งอยู่ระหว่างนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วหากสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา มิได้มีมติทักท้วงให้นำร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป โดยพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว ได้กำหนดให้ผู้อนุญาตจัดให้มีช่องทางอื่นสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมนอกจากการรับชำระ ณ สถานที่ทำการของผู้อนุญาต ภายใน ๓๖๐ วัน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้บังคับใช้ ซึ่งมีกฎหมายที่กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานผู้อนุญาต คือ พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งในส่วน of พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดประเภทของสถานประกอบการอาหารที่ให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ตามร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย ใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหารในอาคารหรือพื้นที่ที่มีพื้นที่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร และมีใช้การขายของในตลาด และใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ

๕.๓ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ได้กำหนดให้กิจการหลายประเภทที่มีผลกระทบต่อสาธารณสุข ผู้ที่จะดำเนินการจะต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินการ ซึ่งในส่วนของสถานประกอบการอาหาร ได้แก่ ตลาด ร้านอาหาร และหาบเร่ แผงลอยจำหน่ายอาหารก็เป็นกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและสุขภาพของประชาชน ผู้บริโภคได้อย่างกว้างขวาง โดยในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๕๔ ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนการขอและการออกใบอนุญาตได้ โดยไม่จำเป็นต้องเหมือนกันในแต่ละท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัด หรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ โดยผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอใบอนุญาตก่อนดำเนินการหรือก่อนวันหมดอายุต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา ๕๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ และมีอำนาจในการควบคุมกิจการที่ต้องขอใบอนุญาต ประกอบด้วย

๑) การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการ ซึ่งเป็นมาตรการที่จะป้องกันและควบคุมปัญหาตั้งแต่เบื้องต้น

๒) การต่อหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต เป็นมาตรการที่จะตรวจสอบว่ากิจการดังกล่าวยังคงมีสภาพที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งเป็นมาตรการการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

๓) การสั่งให้แก้ไขหรือปรับปรุงและให้หยุดดำเนินการเป็นมาตรการกำกับดูแลกิจการที่ได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ดำเนินการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติกฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไข หรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าไม่แก้ไข เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็สามารถใช้มาตรการออกคำสั่งให้หยุดดำเนินการนั้นเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งก็ได้ หรือจะใช้มาตรการการสั่งพักใช้ใบอนุญาตก็ได้

๔) การสั่งพักใช้ใบอนุญาต เป็นมาตรการควบคุมผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้วไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติ กฎกระทรวงหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน (มาตรา ๕๙) ซึ่งหมายความว่าต้องหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวนั่นเอง

๕) การสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เป็นมาตรการที่จะมีให้ซึ่งได้รับใบอนุญาตได้ประกอบกิจการต่อไปเป็นเวลาอย่างน้อย ๑ ปี กล่าวคือหากเกิดกรณีหนึ่งกรณีใดต่อไปนี้

(ก) การไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อ ๓) ข้างต้น และเหตุนี้ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือสภาวะความเป็นอยู่ของประชาชน

(ข) กรณีที่เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่ ๒ ครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกพักใช้อีก หมายถึงว่า เมื่อต้องถูกสั่งพักใช้ครั้งที่ ๓ จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้หรือจะยังคงสั่งพักใช้อีกก็ได้

(ค) กรณีที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่า เป็นกรณีที่ผู้ดำเนินการไม่ยอมรับผิดเป็นเหตุให้ต้องดำเนินการทางศาล และเมื่อศาลพิพากษาถึงที่สุดว่าผิดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ ตามมาตรา ๖๐ ซึ่งตามมาตรา ๖๒ ผู้ที่ถูกเพิกถอนจะขอรับใบอนุญาตสำหรับกิจการที่ถูกเพิกถอนอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนด ๑ ปี นับแต่วันถูกสั่งเพิกถอน

๕.๔ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสู่องค์กรดิจิทัล

สุรเชษฐ์ ศรีพลกรัง (๒๕๖๔) ได้กล่าวว่า สังคมในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีได้เข้ามาสู่ชีวิตประจำวันของคน โดยมีพฤติกรรมดิจิทัล ทำให้เกิดการ Digital Disruption กับธุรกิจหรือกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจหรือกิจกรรมนั้นๆ สูญหายไป ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐจึงต้องมีการปรับตัวให้ทันเทคโนโลยี หรือเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยในการก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล ประกอบด้วย

๑) สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒) ลดการเหลื่อมล้ำ

๓) โปร่งใสตรวจสอบได้

๔) การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ เช่น ช่วยลดการใช้ทรัพยากร การลดขั้นตอนและการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการให้บริการประชาชนได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากข้อมูลความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ เช่น สุขภาพ ความปลอดภัย ด้านการจราจร ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ สังคม เป็นต้น แล้ววิเคราะห์หา

เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กรุงเทพมหานคร ในปี ๒๕๗๕ ที่กำหนดไว้ “กรุงเทพฯ มหานครแห่งเอเชีย”

๕.๕ วงจรการพัฒนากระบวน (System Development Life Cycle : SDLC)

วงจรการพัฒนากระบวน (System Development Life Cycle : SDLC) คือ การแบ่งขั้นตอนกระบวนการพัฒนาระบบงาน หรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางธุรกิจหรือตอบสนองความต้องการขององค์กรโดยระบบที่จะพัฒนานั้นอาจเป็นการพัฒนาระบบใหม่ หรือการปรับปรุงระบบเดิมให้ดีขึ้นก็ได้ การพัฒนาระบบแบ่งออกเป็น ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การค้นหาปัญหาขององค์กร (Problem Recognition) เป็นกิจกรรมแรกที่สำคัญในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการปรับปรุงโดยใช้ระบบเข้ามาช่วยนำข้อมูลปัญหาที่ได้มา จำแนกจัดกลุ่มและจัดลำดับความสำคัญ เพื่อใช้คัดเลือกโครงการที่เหมาะสมที่สุดมาพัฒนา โดยโครงการที่จะทำการพัฒนาต้องสามารถแก้ปัญหาที่มีในองค์กรและให้ประโยชน์กับองค์กรมากที่สุด

๒) การศึกษาความเหมาะสม (Feasibility Study) ว่าเหมาะสมหรือไม่ที่จะปรับเปลี่ยนระบบ โดยให้เสียค่าใช้จ่าย (Cost) และเวลา (Time) น้อยที่สุดแต่ให้ได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ และหาความต้องการของผู้เกี่ยวข้องใน ๓ เรื่อง คือ เทคนิคเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ บุคลากรและความพร้อม และความคุ้มค่า เพื่อให้นำเสนอต่อผู้บริหารพิจารณาอนุมัติดำเนินการต่อไป

๓) การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการที่มีเพื่อนำไปออกแบบระบบ ขั้นตอนนี้จะศึกษาจากผู้ใช่ โดยวิเคราะห์การทำงานของระบบเดิม (As Is) และความต้องการที่มีจากระบบใหม่ (To Be) จากนั้นนำผลการศึกษาและวิเคราะห์มาเขียนเป็นแผนภาพผังงานระบบ (System Flowchart) และทิศทางการไหลของข้อมูล (Data Flow Diagram)

๔) การออกแบบ (Design) นำผลการวิเคราะห์มาออกแบบเป็นแนวคิด (Logical Design) เพื่อแก้ไขปัญหา โดยในส่วนนี้จะยังไม่ได้มีการระบุถึงรายละเอียดและคุณลักษณะอุปกรณ์มากนัก เน้นการออกแบบโครงสร้างบนกระดาษ แล้วส่งให้ผู้ออกแบบระบบนำไปออกแบบ (System Design) ซึ่งขั้นตอนนี้จะเริ่มมีการระบุลักษณะการทำงานของระบบทางเทคนิค รายละเอียดคุณลักษณะอุปกรณ์ที่ใช้ เทคโนโลยีที่ใช้ ชนิดฐานข้อมูลการออกแบบ เครือข่ายที่เหมาะสม ลักษณะของการนำข้อมูลเข้า ลักษณะรูปแบบรายงานที่เกิด และผลลัพธ์ที่ได้

๕) การพัฒนาและทดสอบ (Development & Test) เป็นขั้นตอนการการเขียนโปรแกรม (Coding) เพื่อพัฒนาระบบจากแบบบนกระดาษให้เป็นระบบตามคุณลักษณะที่กำหนดไว้ จากนั้นทำการทดสอบหาข้อผิดพลาด (Testing) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จนมั่นใจว่าถูกต้องและตรงตามความต้องการ หากพบว่าข้อผิดพลาดเกิดขึ้นจากการทำงานของระบบต้องปรับแก้ไขให้เรียบร้อย พร้อมใช้งานก่อนนำไปติดตั้งใช้จริง

๖) การติดตั้ง (Implementation) เป็นขั้นตอนการนำระบบที่พัฒนาจนสมบูรณ์ มาติดตั้ง (Installation) และเริ่มใช้งานจริง ในส่วนนี้นอกจากติดตั้งระบบใช้งานแล้ว ยังต้องมีการจัดเตรียมขั้นตอนการสนับสนุนส่งเสริมการใช้งานให้สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ โดยจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมผู้ใช้งาน (Training) เอกสารประกอบระบบ (Documentation) และแผนการบริการให้ความช่วยเหลือ (Support) เพื่อให้ระบบสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

๗) การซ่อมบำรุงระบบ (System Maintenance) เป็นขั้นตอนการบำรุงรักษาระบบต่อเนื่องหลังจากเริ่มดำเนินการ ผู้ใช้ระบบอาจจะพบกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลัง เช่น ปัญหาเนื่องจากความไม่คุ้นเคยกับระบบใหม่ จึงควรกำหนดแผนค้นหาปัญหาอย่างต่อเนื่อง ติดตามประเมินผล เก็บรวบรวมคำร้องขอให้ปรับปรุงระบบ วิเคราะห์ข้อมูลร้องขอให้ปรับปรุงระบบ จากนั้นออกแบบการทำงานที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขและติดตั้ง ซึ่งต้องมีการฝึกอบรมการใช้งานระบบให้แก่ผู้ใช้งาน เพื่อที่จะทราบความพึงพอใจของผู้ใช้

ดังนั้น การที่องค์กรมีการดำเนินการตามแนวทางวงจรการพัฒนาจะช่วยให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางและขั้นตอนในการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถควบคุมเวลาและงบประมาณได้ง่าย โดยจะเลือกดำเนินการตามแนวทางทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไปตามวิธีการหรือขั้นตอนที่จะนำมาใช้ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนเพื่อให้เหมาะสมกับความพร้อมของแต่ละองค์กรได้ และควรมีการทำซ้ำในขั้นตอนการติดตามประเมินผล และหาวิธีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาที่ดียิ่งๆ ขึ้นไป

๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ดำเนินการการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการกิจการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร โดยพัฒนาช่องทางการให้บริการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ภายในระยะเวลา ๓๖๐ วัน ดังนี้

๖.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานระบบสารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร และพัฒนาช่องทางสำหรับการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

๖.๒ ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๖.๒.๑ กองพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ในการปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กฯ ๕๐ เขต (ระบบงานสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่อใบอนุญาต (ระบบ BMA Payment ของกรุงเทพมหานคร) ที่สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลดำเนินการซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖.๒.๒ ตัวแทนฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขต จาก ๖ กลุ่มเขต เพื่อกำหนดรายละเอียด ขั้นตอน เอกสารหลักฐานประกอบการขอต่ออายุใบอนุญาตตามระบบฯ ๕๐ เขต

๖.๓ ดำเนินการปรับปรุงช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมผ่านทางแอปพลิเคชัน BKK Food Safety โดยกำหนดขั้นตอนให้ผู้ขอต่อใบอนุญาตทำแบบประเมินสุขลักษณะประกอบการด้วยตนเอง (self assessment) ก่อนชำระค่าธรรมเนียมแทนการขอต่ออายุใบอนุญาต โดยต้องคำนึงถึงด้านความปลอดภัยของข้อมูลบนระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน

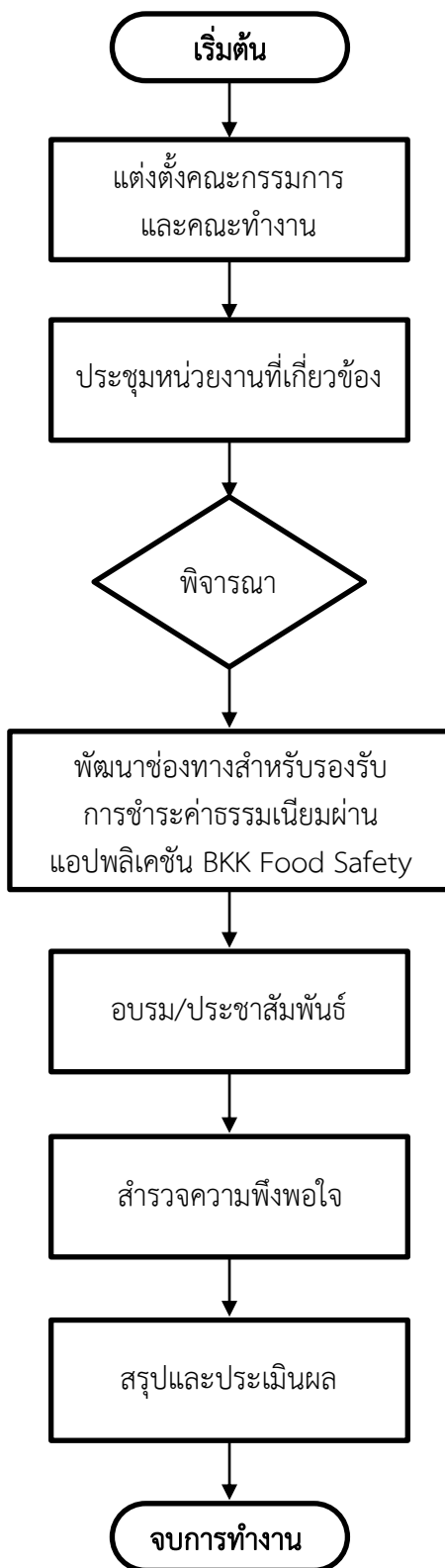
๖.๔ ทดสอบ และปรับปรุง แก้ไข

๖.๕ ประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการให้ทราบถึงช่องทางการต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

๖.๖ สำรวจจำนวนผู้ประกอบการกิจการอาหารที่ต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

๖.๗ สรุปและประเมินผลโครงการ

ผังงาน (Flowchart) การเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่
เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

ตารางที่ ๒ ระยะเวลาในการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบกิจการอาหาร
ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานระบบสารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร และพัฒนาช่องทางสำหรับการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety	←→											
๒. ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑) กองพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล ในการปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กฯ ๕๐ เขต (ระบบงานสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการขอชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่อใบอนุญาต (ระบบ BMA Payment ของกรุงเทพมหานคร ที่สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลดำเนินการซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) ๒) ตัวแทนฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลสำนักงานเขต จาก ๖ กลุ่มเขต เพื่อกำหนดรายละเอียด ขั้นตอน เอกสารหลักฐานประกอบการขอต่ออายุใบอนุญาตตามระบบฯ ๕๐ เขต	←→	←→										
๓. ดำเนินการปรับปรุงช่องทางสำหรับรองรับการชำระค่าธรรมเนียมผ่านทางแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ตามขั้นตอนของวงจรการพัฒนาระบบ โดยต้องคำนึงถึงด้านความปลอดภัยของข้อมูลบนระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน ๑) การวิเคราะห์ระบบฯ ๒) การออกแบบระบบฯ ๓) การพัฒนาและทดสอบระบบฯ ๔) การติดตั้งระบบฯ				←→	←→	←→	←→	←→	←→			
๔. ทดสอบ และปรับปรุง แก้ไข								←→	←→	←→		

ตารางที่ ๒ ระยะเวลาในการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการ
อาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๕. ประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการให้ทราบถึง ช่องทางการต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอป พลิเคชัน BKK Food Safety - จัดทำคู่มือ/อินโฟกราฟฟิก - อบรมเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานระบบ และผู้ที่ เกี่ยวข้อง									←→			
๖. สำรวจจำนวนผู้ประกอบการอาหาร ที่ต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety										←→		
๗. สรุปและประเมินผลโครงการ											←→	

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

๗.๑ ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการตรวจประเมินสุขลักษณะของสถานประกอบการ
ด้วยตนเอง(self assessment) ผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ก่อนขอต่ออายุใบอนุญาต

๗.๒ ลดขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ ในการตรวจประเมินสุขลักษณะสถาน
ประกอบการเพื่อขอต่ออายุใบอนุญาต

๘. งบประมาณ

๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลการเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบ
กิจการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety รวมทั้งระบุความสำเร็จ
ของงานโดยใช้ตัวชี้วัดของระดับผลผลิตและผลลัพธ์ โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่เขต
กรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ
เป้าหมาย ๑. พัฒนาช่องทางการให้บริการ ชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุ ใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่อ อายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety จำนวน ๑ ช่องทาง	ผลผลิต (Out put) ๑. มีช่องทางการให้บริการชำระ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุ ใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่อ อายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety จำนวน ๑ ช่องทาง โดยเชื่อมโยงกับระบบ	๑. ผลการทดสอบระบบ (Software Testing) ๒. มีคู่มือการใช้งานระบบฯ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ๑ เล่ม ๓. มีคู่มือการใช้งานระบบฯ

ตารางที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่เขต กรุงเทพมหานครด้วยแอปพลิเคชัน BKK Food Safety (ต่อ)

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	วิธีการ/เครื่องมือ
วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครให้มีความสะดวก และรวดเร็ว ๒. เพื่อให้ผู้ประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมในการประเมินสถานประกอบการด้วยตนเอง (self assessment) ก่อนขอต่ออายุใบอนุญาต ๓. เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการอาหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ทั้ง ๕๐ สำนักงานเขตสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	สารสนเทศงานสุขาภิบาลอาหาร และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กเพื่อใช้กับงานของสำนักงานเขต ๕๐ เขต (ระบบงานสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล) เพื่อให้บริการแก่ผู้รับใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ในปี ๒๕๖๔ ผลลัพธ์ (Outcome) ๑. จำนวนขั้นตอนการทำงานต่ออายุใบอนุญาตลดลง ๒. ผู้ประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครสามารถประเมินสุขลักษณะสถานประกอบการด้วยตนเอง (self assessment) ผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ก่อนขอต่ออายุใบอนุญาต ๓. ผู้ประกอบการอาหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล มีความพึงพอใจต่อการให้บริการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety	สำหรับผู้ประกอบการอาหารเผยแพร่บนเว็บไซต์ ๔. จำนวนผู้เข้ารับการอบรมฯ ๑. Flowcharts ก่อนและหลังการพัฒนาประสิทธิภาพงานต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหารผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ๒. รายงานการเข้าใช้บริการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ๓. แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ประกอบการอาหาร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล โดยผู้ประกอบการอาหาร สามารถประเมินได้หลังการใช้บริการฯ ผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. กรุงเทพมหานครควรมีการกำหนดนโยบายให้ผู้ประกอบการอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ที่จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เข้าใช้บริการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

๒. ควรมีนโยบายในการบริหารจัดการด้านข้อมูลและการประสานเครือข่ายให้มีความเป็นเอกภาพ เนื่องจากผู้ให้บริการพัฒนาระบบต่างๆ ในกรุงเทพมหานครมีหลากหลายหน่วยงาน ส่งผลให้การประสานงานเชื่อมโยงข้อมูลสถานประกอบการอาหารไม่มีประสิทธิภาพ

๓. ควรมีนโยบายสนับสนุนอินเทอร์เน็ตหรือค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานภาคสนามผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพโดยไม่เป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

๑๐.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการอาหาร รับรู้ถึงช่องทางการให้บริการชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตผ่านแอปพลิเคชัน BKK Food Safety

๒. สร้างความเข้าใจเรื่องขั้นตอนการขออนุญาต และการขอต่ออายุใบอนุญาตสถานประกอบการอาหาร ในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้แก่ ร้านจำหน่ายอาหาร ซูเปอร์มาร์เก็ต มินิมาร์ท ตลาด และแผงลอยจำหน่ายอาหารริมบาทวิถี ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๑๐.๓ ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรมีการสร้างตระหนักรู้ให้ผู้ประกอบการอาหารคำนึงถึงความสะอาดปลอดภัยในอาหาร ที่จำหน่ายให้แก่ประชาชนผู้บริโภค โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมผ่านทางแอปพลิเคชัน BKK Food Safety ทั้งในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการสุขาภิบาลอาหาร การอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารสำหรับผู้ประกอบกิจการอาหาร และสำหรับผู้สัมผัสอาหาร รวมทั้งการตรวจประเมินสุขลักษณะตามเกณฑ์ของแต่ละสถานประกอบการ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ผู้บริโภคในการรับประทานอาหารในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

- กระทรวงแรงงาน. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (๒๕๖๐) **สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘**. ค้นวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ จาก [http://asdg.labour.go.th/attachments/article/๓๔/๒๕๐๙๒๕๕๘%๒๐\(๑\).pdf](http://asdg.labour.go.th/attachments/article/๓๔/๒๕๐๙๒๕๕๘%๒๐(๑).pdf)
- กระทรวงสาธารณสุข. กรมอนามัย. (๒๕๖๑). **คู่มือพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม : ๑๓๓-๑๓๔**. ค้นวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ จาก https://laws.anamai.moph.go.th/web-upload/migrated/files/laws/n๒๒๒๔_๘๙๖ecc๒๙๙๖a๓๒ec๙๑๑a๘๐๐e๙๓๐f๘๘๐๘๘_คู่มือ พร.บ. สธ. พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม - ย่อขนาด.pdf
- เกียรติพงษ์ อุดมชนะธีระ. (๒๕๖๒). **วงจรการพัฒนากระบวนการ (System Development Life Cycle : SDLC)**. ค้นวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ จาก <https://dol.dip.go.th/th/category/๒๐๑๙-๐๒-๐๘-๐๘-๕๗-๓๐/๒๐๑๙-๐๓-๑๕-๑๑-๐๖-๒๙>
- โรงพยาบาลหนองบัวลำภู. (๒๕๖๒). **การวิเคราะห์องค์กรโดยใช้ ๗S PESTLE**. ค้นวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ จาก <http://www.nbhospital.go.th/๑๐๗๐๔nbh/images/download/เอกสารประกอบการทำแผนยุทธศาสตร์%๒๐๒๕๖๒/การวิเคราะห์องค์กรโดยใช้๗S-PESTLE-๐๘-๑๐-๖๑.pdf>
- สำนักอนามัย. กองสุขาภิบาลอาหาร. (๒๕๖๔). **สถานการณ์ความปลอดภัยด้านอาหาร ณ สถานที่จำหน่ายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ : ๕๘**. ค้นวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ จาก http://foodsantiation.bangkok.go.th/assets/uploads/year_report_food/document/๒๐๒๑๐๓๓๑_๙๕๑๖๘.pdf
- สำนักอนามัย. กองสุขาภิบาลอาหาร. (๒๕๖๔). **รายงานจำนวนสถานประกอบการอาหารที่ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในพื้นที่กรุงเทพมหานคร**
- สุทัศน์ น้าพูลสุขสันต์. **SWOT Analysis**. ค้นวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔ จาก <http://www.bangkok.go.th/upload/user/๐๐๐๐๐๐๕๒/service/article/s๕.wot%๕B๑%๕D.pdf>
- สุรเชษฐ์ ศรีพลกรัง. (๒๕๖๔). **เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๘ วิชาการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสู่องค์กรดิจิทัล , กรุงเทพมหานคร. สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร.**